

РОЗДІЛ III. ПРОТИСТОЯННЯ РОСІЙСЬКІЙ АГРЕСІЇ

ЗАБЕЗПЕЧЕНО УЧАСТЬ У ПІДГОТОВЦІ ТА ЗАСТОСУВАННІ ОРГАНІВ І ПІДРОЗДІЛІВ ДЕРЖПРИКОРДОНСЛУЖБИ ПІД ЧАС ВІДСІЧІ ЗБРОЙНІЙ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ, ВИКОНАНО ВИЗНАЧЕНІ ЗАВДАННЯ В РАЙОНІ ОПЕРАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ СИЛ

У межах окупованих збройними формуваннями Російської Федерації окремих районів Луганської та Донецької областей залишалися тимчасово неконтрольованими 409,3 км українсько-російського кордону.

Держприкордонслужбою продовжується формування готовності до відновлення і взяття під охорону тимчасово неконтрольованих ділянок кордону, зокрема:

- створено оперативно-військове управління у Краматорську;
- за уніфікованою структурою сформовано 12 прикордонних комендатур швидкого реагування, зокрема 6 – у Донецькому, Краматорському та Луганському загонах.

Держприкордонслужба бере участь у плануванні та підготовці застосування Збройних Сил України, інших військових формувань і правоохоронних органів під час відсічі збройній агресії проти України.

Органи та підрозділи Держприкордонслужби було залучено до участі у 85 заходах спільної підготовки сил оборони, у т.ч. СКШН з Командуванням Об'єднаних

сил Збройних Сил України, та 20 заходах спільної міжвідомчої підготовки суб'єктів боротьби з тероризмом, до яких залучалось понад 2,4 тис. військовослужбовців, 120 од. автомобільної та броньованої техніки, 14 од. корабельно-катерного складу, 7 од. авіаційної техніки.

У районі проведення ООС забезпечено виконання завдань силами угруповання Держприкордонслужби у складі трьох прикордонних загонів Східного регіонального управління та Маріупольського загону морської охорони Регіонального управління Морської охорони.

Проведено заходи з оптимізації управління угрупованням Держприкордонслужби, що виконує завдання в районі ООС, забезпечено високий рівень готовності сил і засобів до дій та організовано їх ефективне застосування:

- налагоджено нову систему управління, уточнено склад, завдання та порядок участі угруповання Держприкордонслужби в ООС;
- забезпечено роботу оперативного складу Держприкордонслужби при штабі Об'єднаних сил, готовність сил і засобів

до дій у разі ускладнення обстановки та інформування про її розвиток;

- врегульовано порядок взаємодії та спільного виконання завдань у межах угруповань військ та ділянок відповідальності органів ДПСУ.

У рамках реалізації зобов'язань, визначених під час нормандських домовленостей, забезпечено функціонування нових ВПС та КПВВ.

Здійснено пропуск осіб, транспорту і вантажів у контрольних пунктах в'їз-

ду-виїзду. Проведено необхідні режимні, контрольні, розвідувальні, оперативно-розшукові заходи у визначених районах. Організовано та здійснено заходи з охорони і оборони узбережжя Азовського моря в межах Донецької області, українсько-російського кордону в межах Луганської області.

Прикордонно-митною групою в пунктах пропуску на території РФ забезпечено відстеження 5 «гуманітарних конвоїв» РФ.

Російсько-терористичні війська підтримували постійне напруження на лінії розмежування та періодично вдавалися до загострення обстановки і провокацій. Місця несення служби підрозділів Держприкордонслужби за рік дев'ять разів обстрілювались незаконними збройними формуваннями. Загиблих та поранених військовослужбовців Держприкордонслужби немає (від початку російської агресії в боях на Сході героїчно загинули 70 прикордонників, 435 – отримали поранення, 5 – вважаються зниклими безвісти).

У 2020 році через лінію розмежування у встановленому порядку пропущено майже 3 млн осіб і 314 тис. одиниць транспорту. Відмовлено у пропуску 5,1 тис. особам. Припинено 517 спроб перетинання адмінмежі за чужими, підробленими і недійсними документами.

Виявлено 869 адмінправопорушень з прикордонних питань, накладено штрафів на загальну суму майже 1,36 млн грн.

Вилучено і передано за компетенцією 42 од. зброї та 18,7 тис. боєприпасів, 17,68 кг вибухівки, 7,914 кг наркотиків і психотропів та товарів на 39,848 млн грн.

ЗАБЕЗПЕЧЕНО ОХОРОНУ І ЗАХИСТ АДМІНІСТРАТИВНОЇ МЕЖІ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ З ТОТ АР КРИМ ТА ОСТРОВА ЗМІІНИЙ

Державна прикордонна служба у взаємодії з підрозділами ЗСУ продовжувала виконання завдань на адмінмежі з ТОТ АР Крим відповідно до законів України «Про створення вільної економічної зони «Крим», «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» та низки постанов Уряду.

Основні зусилля зосереджувались на:

- забезпеченні ритмічного функціонування КПВВ та пропуску через адмінмежу осіб і транспорту;
- виявленні осіб, які потрапили на ТОТ АРК через закриті Україною пункти пропуску;
- відстеженні надводної обстановки, особливо в районі Керченської;
- протоки, та ситуації навколо заходу іноземних суден у закриті порти України на ТОТ АРК;
- прикритті рейдів портів України та морського узбережжя від можливої
- висадки диверсійних груп противника;
- посиленні контролю за використанням цивільних маломірних плав-

засобів та дотриманням правил прикордонного режиму на узбережжі.

За компетенцією ДПСУ продовжено збирання і надання заінтересованим державним органам фактів проти-правної діяльності Росії у В(М)ЕЗ.

Україні та реалізація державних рішень щодо застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій).

Спільно з ГШ ЗСУ та Командуванням Об'єднаних сил проведено заходи з уточнення та організації спільного виконання завдань на адмінмежі з ТОТ АР Крим.

Також у взаємодії з підрозділами ЗСУ було уточнено ділянки відповідальності Бердянського та Херсонського прикз, склад сил та засобів, порядок виконання завдань на адмінмежі з ТОТ АР Крим, зокрема в районі коси Арабатська стрілка.

Продовжувалися заходи щодо моніторингу обстановки в акваторії затоки Сиваш шляхом підвищення інтенсивності застосування наявних технічних засобів спостереження, використання безпілотних літальних

апаратів, патрулювання акваторії малими прикордонними катерами підрозділів охорони державного кордону.

У 2020 році через адмінмежу з ТОТ АРК у встановленому порядку пропущено 568 тис. осіб і 79 тис. одиниць транспорту.

Обґрунтовано відмовлено у пропуску 342 особам.

Припинено 61 спробу перетинання адмінмежі за чужими, підробленими і недійсними документами.

Виявлено 523 адмінправопорушення з прикордонних питань, накладено штрафів на 716 тис. грн. Вилучено і передано за компетенцією 1,502 кг наркотиків.

Забезпечено посилення сил і засобів прикордонної застави о. Зміїний підрозділами резерву Голови Служби, визначено порядок заміни (ротації).

Організовано та проведено спільно з командуванням ВМС ЗС України тактичні навчання щодо спільного виконання завдань з охорони та оборони о. Зміїний.

Розділ 3.3 Героям Слава!

ЗА МУЖНІСТЬ І ГЕРОЇЗМ ДЕРЖАВНИМИ НАГОРОДАМИ, ВІДЗНАКАМИ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ НАГОРОДЖЕНО 103 ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ, ВІДОМЧИМИ ЗАОХОЧУВАЛЬНИМИ ВІДЗНАКАМИ НАГОРОДЖЕНО ПОНАД З ТИС. ОСІБ. ПОСВІДЧЕННЯ УЧАСНИКА БОЙОВИХ ДІЙ ОТРИМАЛИ 1082 ОСОБИ, УЧАСНИКА ВІЙНИ – 45 ОСІБ.

За особисту мужність, відвагу й самовідданість, виявлені під час виконання завдань з оборони Батьківщини, Указом Президента України від 20.10.2020 №456/2020 старшому прапорщику АТРАШКЕВИЧУ Едуарду Юрійовичу присвоєно звання Герой України з врученням ордена «Золота Зірка».

БІЙ ПІД ТАЛОВИМ

Влітку 2014-го Едуард Атрашкевич проходив службу у відділі прикордонної служби «Красна Талівка» Луганського прикордонного загону, брав участь у бойових операціях із протидії збройній агресії Російської Федерації на ділянці підрозділу.

25 серпня старший прапорщик Е. Атрашкевич отримав завдання на охорону державного кордону й очолив прикордонний наряд, до складу якого входили старший прапорщик В. Фірсов та молодший сержант О. Сороченко.

За кілька годин, в районі населеного пункту Талове, поблизу лінії кордону прикордонники зафіксували переміщення бойової техніки противника. Старший прапорщик Е. Атрашкевич доповів начальнику ВПС про обстановку та, зважаючи на характер дій противника, прийняв рішення перемістити наряд в лісосмугу на відстань до 500 метрів від держкордону й організувати тимчасовий пункт спостереження.

Невдовзі наряд виявив захід російської військової техніки на терито-

рію України, а децю згодом над їхнім сховком закружляли гелікоптери противника.

Близько 15 години прикордонники побачили ДРГ ЗС РФ, яка проникла на територію України. Незважаючи на чисельну перевагу ворога, старший наряд прийняв рішення вступити в бій. Він зумів грамотно розташувати бойові позиції, що дало змогу стримувати ворога. Після чергової невдалої атаки росіяни влаштували снайперське полювання на прикордонників, внаслідок якого В. Фірсов та О. Сороченко загинули.

Е. Атрашкевич залишився сам на сам з озброєним ворогом, проте продовжив нерівний бій, при цьому виявив снайпера та знищив його.

Тим часом на місце бою прибули резерви від ММГ №3 та впс «Красна Талівка». До росіян теж прибуло підкріплення – підрозділ ЗС РФ посилений чотирма бронемашинами. Бій розгорівся з новою силою, ворог відкрив мінометний вогонь з території РФ та здолати прикордонників не вийшло. Тоді у повітря піднялися два вертольоти Мі-24, які обстріляли наші позиції з

НКРС. Але й раптова повітряна атака їм не допомогла – ворожу ДРГ було знищено, противник відступив за кордон. На жаль, в цьому бою ми втратили чотирьох воїнів...

Нині Е. Атрашкевич продовжує з честю виконувати військовий та службовий обов'язки, передавати набутий досвід побратимам. Так, протягом 2019-2020 р.р. він неодноразово виявляв великі партії матеріальних цінностей, прихованих від прикордонно-митного контролю, затримував порушників кордону у пунктах пропуску та поза ними.